ಶಾಲೆಗಳ ಪುನರಾರಂಭದ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ವಿಮಲಾ ರಾಮಚಂದ್ರನ್

ಕೋವಿಡ್ – 19ರ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಗಾಥೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಾಯಿತು. ಈ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಕುರಿತ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿಧಿಸಲಾದ ದಿಗ್ಬಂಧನಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ವರದಿಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿವೆ. 2020ರ ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗು ಅವು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ವರದಿಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು. ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಓ 75ನೇ ಸುತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚಕವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕುಟುಂಬವಾರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚಿನ ಕುರಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಓ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನವೆಂಬರ್ 2019, ಜುಲೈ 2020ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡದ್ದು)[i], ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ವರದಿ (Central Square Foundation report - CSF, ನವದೆಹಲಿ ಜುಲೈ 2020)[ii] ಸೇವ್ ದಿ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ (ಭಾರತ)ದ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿ ನಂತರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ವರದಿ (ಎಸ್‌ಸಿ ಇಂಡಿಯಾ ಜೂನ್ 2020), ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ – ಯಂಗ್ ವಾಯ್ಸಸ್ (ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜುಲೈ 2020)[iii] ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವರದಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಗಳು ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಡವರ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ದಿಗ್ಬಂಧನದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿರುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಕ್ಷಣದ ಗಮನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಕೆಲವು ವಾಸ್ತವಗಳು ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ದ್ವಿತೀಯಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ (UDISE 2019, ಸಿಎಸ್‌ಎಫ್ ವರದಿ 2020ರಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ). ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಕಷ್ಟ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಹುಟ್ಟೂರಿಗೆ ಮರುವಲಸೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಪುರಾವೆಗಳು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಶಾಲಾ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗಬಹುದು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇವ್ ದಿ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ (ಇಂಡಿಯಾ) ನಡೆಸಿದ ಕ್ಷಿಪ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದು 7,235 ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 62ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿವೆ – ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

’ಸದರಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಐದನೇ ಮೂರರಷ್ಟು (ಶೇ.62) ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆ ಬಿಡಿಸಿರುವುದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ, ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 64ರಷ್ಟಿದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಶೇಕಡಾ 48ರಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಲಿವೆ – ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಮಕ್ಕಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯು (DWCD) ರಚಿಸಿದ್ದ ಮದುವೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಗೆಗಿನ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯ ವರದಿಯು ತೋರಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹದಿಹರೆಯದ ಹಲವು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕೂಲಿಗೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆಂದು ಭೀತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬದ ವರಮಾನವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಲು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ ದುಡಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಹಲವು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸತ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ದುರಂತವೆಂದರೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ತರಬೇತಿಯ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈ ತರುಣರು ಕೇವಲ ಕೌಶಲರಹಿತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತಗಾರರು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರು, ಅಂತರ್ಜಾಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ದೂರದ ಕನಸು, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಆಸ್ಪದವಿರುವ ಒಮ್ಮುಖ ಪಾಠದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲಂತೂ ಇದೊಂದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ರೀತಿಯ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾಸ್ತವಾಂಶಕ್ಕೆ ವಿಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಾಟ್ಸಾಪಿನ ಮೂಲಕ ಪಾಠವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರ ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿದೆ! ಸಿಎಸ್‌ಎಫ್ ವರದಿಯು ದೃಢಪಡಿಸುವಂತೆ “ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾದ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 66ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ವಾಟ್ಸಾಪ್ ವಿಧಾನವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. (ಪು 19, ಸಿಎಸ್‌ಎಫ್ 2020). ’2017–18ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 23.8ರಷ್ಟು ಭಾರತೀಯ ಕುಟುಂಬಗಳಷ್ಟೇ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ (ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇ.66 ಭಾಗ) ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 14.9ರಷ್ಟು ಹಾಗು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಶೇಕಡಾ 42ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಗಂಡಸರೇ ಪ್ರಮುಖ ಬಳಕೆದಾರರು. ಗಂಡಸರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 36ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಲಭ್ಯತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 16ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೊಬೈಲ್ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಲಭ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಈ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತೂ ಕಡಿಮೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದು ವರದಿಯು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ

12.5 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಸನ್ನದ್ಧಗೊಂಡಿಲ್ಲ' (ಊರ್ವಶಿ ಸಾಹ್ನಿ, 2020).

ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಪೋಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮುಖತಃ ನಡೆಯುವ ಕಲಿಕೆ (ಮನೆ ಪಾಠವನ್ನೂ ಸೇರಿ) ಎರಡಕ್ಕೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು ಕಠಿಣವಾಗಲಿದೆ. ಸಿಎಸ್‌ಎಫ್ (2020) ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡಾ 33ರಷ್ಟು ಪೋಷಕರಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಮಗುವಿನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚಿಂತನಾರ್ಹ ಅಂಶಗಳು

- ಬಡಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಈ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಏನು?
- ನಾವು ಒಂದು ಸಮಾಜವಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ?
- ನಾವು ತಳಹಂತದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅನಂತರ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ?
- ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನು ಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ನಾವು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ?

ಕೋವಿಡ್ – 19 ಸಂಬಂಧಿತ ದಿಗ್ಬಂಧನವು ಕೇವಲ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಬಡವರಲ್ಲದವರನ್ನು ಅಭದ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಿದೆ. ಶುಲ್ಕದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಖಾಸಗಿ (ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ) ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಗುತ್ತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವೇತನ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಗರ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯದಿರುವುದು ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸಂವಾದ ನಡೆಯದೇ ಇರುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಖೇದಕರ ಸಂಗತಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬಡವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾಡನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಒಮ್ಮುಖ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶಿಕ್ಷಣವು, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲ (ಅಲ್ಲದೇ ಅದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕೂಡ) ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಬೆಂಬಲಿಗ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೋವಿಡ್ – 19ರ ದಿಗ್ಬಂಧನದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿ ನಡೆಸುವುದೇ ಏಕೈಕ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಪರ್ಯಾಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

1. ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ದೃಷ್ಟಿ–ಕೋನ ಅಥವಾ ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. 2019ರ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ರೂರಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್‌ನ ಭಾಗವಾದ ಹಲವು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡನಾಟದ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಡನಾಟದ ಅವಕಾಶವೂ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಲವಾರು ಗಂಭೀರ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೆಂದರೆ:
2. ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುವುದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುವುದು.
3. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅದರಲ್ಲೂ ಗುತ್ತಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸ್ಥಾನಮಾನ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಜಾರ್ಖಂಡಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 50ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದವರೇ ಆತ್ತಾರೆ. .
4. ಕಡಿಮೆ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ತೋರಿಸಿದ ಅಸಹಾಯಕತೆ
5. ಶಾಲೆಗಳು ಹೇಗಿವೆಯೋ ಹಾಗೆ (ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಸೇರಿ) ಸಂಭಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಲ್ಲದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಡಳಿತ
6. ಅಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಿಗದಿತ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಡವಿರುವುದು

ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ತಂಡಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಂತಹಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಹುರುಪು ತುಂಬಿವೆಯೋ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಶಾಲೆಯ ವಾತಾವರಣ ಬಹಳಷ್ಟು ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಯು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮತ್ತು ದಿಗ್ಬಂಧನಕ್ಕೂ (Lockdown) ಮುಂಚಿನದು. ಅದಾದ ತರುವಾಯ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ ಬದಲಾಗಿರಬಹುದು ಹಾಗು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬಗಳು ಜೀವನೋಪಾಯ ಕುರಿತ, ವಲಸೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕತನ ಅನುಭವಿಸ–ಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ಕಠಿಣ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರಬಹುದು.

ನಾವು ಕೋವಿಡ್–19 ದಿಗ್ಬಂಧನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ದೃಢನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತಹ ನಾವು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳ–ಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಯ–ತಂತ್ರಗಳಿವೆಯೇ? ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಲವರೊಡನೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದೆ.[iv] ಈ ಕೆಳಗಿನವು ಆ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳು.

ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು

ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆಡಳಿತಗಾರರು, ಸಮುದಾಯದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ

ಸುಗಮಕಾರರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗೂಡಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ: ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತೆ ತೆರೆದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಲು ಮಕ್ಕಳ ಭಾರೀ ನೂಕುನುಗ್ಗಲು ಆಗಬಹುದೇ?

ಇದರಲ್ಲಿ ವಲಸೆ ಬಂದವರ ಮಕ್ಕಳು ಇರಬಹುದೇ? ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅಶಕ್ತರಾದ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರಬಹುದೇ? ಶಾಲೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರಗುಳಿಯುವ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುವ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಅಂದಾಜು ಏನು?

ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು (CRC), ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿ / ನಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾತಿಯು ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಲಿದೆಯೇ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ (ಕೋವಿಡ್-19) ಮನೆಮನೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೂ, ಈ ತಂಡವು ವಾಸ್ತವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ ಎಜುಕೇಶನ್ ಕಲೆಕ್ಟಿವ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಯತ್ನ ಎಂಬ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದೇ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕೇವಲ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಭಾಗೀದಾರರೆಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ತ ಸಂವೇದನೆ ಮೂಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಬಳಸುತ್ತಿವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೋಂಕಿನ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ದೈಹಿಕ ಅಂತರ, ಮಾಸ್ಕ್ ಧರಿಸುವುದು, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೈತೊಳೆಯುವುದು ಇವುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಸ್ವತಃ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದರ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವುದು ಬಲು ಅಪರೂಪ ಹಾಗು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯವಾದುದು.

ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು

2021ರಲ್ಲಿ 10 ಮತ್ತು 12ನೇ ತರಗತಿಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುವವರು ಹಾಗು ತಕ್ಷಣ ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುವವರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಇದನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬಲ್ಲೆವು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆತಂಕ-ಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. (ಅಗ್ರಗಾಮಿಯ ವಿದ್ಯಾದಾಸ್ ಅವರೊಡನೆ 25 ಜುಲೈ 2020ರಂದು ನಡೆಸಿದ ಇ-ಮೇಲ್ ಸಂವಾದ). ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಂಡಳಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ತೇರ್ಗಡೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬಹುದು.

ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡದ, ಆದರೆ ವಿಷಯಗ್ರಹಿಕೆ ಹಾಗು ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಗಮನನೀಡುವ ತೆರೆದ ಪುಸ್ತಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಸೂಕ್ತ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತಿರ-ಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ, ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜೋಮಾನಸಿಕ (Socio psychological) ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಂಬಲ ಹಾಗು ಆಪ್ತಸಲಹೆಯ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

ಶಾಲೆಯ ಒಳಗೆ

ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ನಡುವಿನ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸನಿಹಕ್ಕೆ ತಂದು ಕಲಿಕಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಶಾಲೆಯ ಒಡೆತನದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯ-ಕರ್ತರು ಮರುನಿರೂಪಣೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಈ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಯು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪೋಷಕರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲು ಪೋಷಕರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಈಗ ಯಾರೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪೋಷಕರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಯುವಜನರು ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೊಡನೆ ಸಮುದಾಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿನ ಎಂವಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಇದನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದೆ. ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಯ ನಂತರದ ವಾತಾವರಣವು ಶಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಮುಕ್ತವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸು-ವಂತೆಯೂ ತೆರೆದಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆ

ಈ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಯಿಂದಾಗಿ, ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟೂರಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ನಾಶ ಇವುಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಾದಿಯಾಗಿ ವಯಸ್ಕರವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಘಾಸಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಘಾಸಿ, ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಎದುರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾ-ಗಾರಗಳನ್ನು (15 – 20 ಶಾಲೆಗಳ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಂವಾದಗಳನ್ನು) ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಬೇಕಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲ ಸಂಪರ್ಕ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆ

ಸುಲಭವೋ ಅಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ಗೋಷ್ಠಿಗಳ (Webinar) ಆಯೋಜನೆಯೂ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದ್ಧತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ (ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ–CSR) ಜಾಲವು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಮಕ್ಕಳು, ಪೋಷಕರು, ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಹೊಸ ವಲಸಿಗರು (ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ), ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಇತರರು– ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರ ಬಳಿ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು. ಇದು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯಹಸ್ತ ಚಾಚಲು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚುವ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ. ಜನರು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಗುಂಪುಗಳು ನೀಡುವ ಹೊಸಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯ–ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಬೋಧನಾ – ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು

ಪರಸ್ಪರ ಮುಖಾಮುಖಿ ಪಾಠಬೋಧನೆಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ಪರ್ಯಾಯ ಎಂಬುದು ಒಪ್ಪಿತವಾದ ಮತ್ತು ಸರ್ವವಿದಿತ ವಿಷಯ ಹಾಗು ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪಾಠ ಬೋಧನೆಯ ಜೊತೆಗಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಾಡಿಕೆಯ ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಮತೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಪಾಠ ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಎರಡೂ ಈಡೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆಯು ಈವರೆಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಬಲುಮುಖ್ಯ. ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಯ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಬಲ್ಲ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿವಂತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಬಂಡವಾಳದ ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಒಮ್ಮುಖ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶಾಲೆಗಳು ಕೂಡ ಕೇವಲ ಮಾತು ಮತ್ತು ಕರಿಹಲಗೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರೆಸಿವೆ. ಶಿಶುವಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಂದರಿಂದ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿ ಪಾಠ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂವಾದಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಆರಂಭಿಕ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಪಟ್ಟಣವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮವಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿಯ ಬಹುತೇಕ ಬಡ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕಲಿಕೆಗಳು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾದರೆ ಶಾಲೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ತಂಡಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ 'ಅಭ್ಯಾಸದ ಪುಸ್ತಕ'ಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲುಪಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಜುಕೇಶನ್ ಕಲೆಕ್ಟಿವ್' ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರ ನಿಗದಿತ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಗುರಿ. ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಿಶ್ರಣ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದೀತು.

ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದ ತರಗತಿ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಕಡಿತಗೊಂಡ ಪಠ್ಯ

ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷವು (2020–21) ಬಹಳವೇ ಕಡಿತಗೊಂಡಿರುವ ವಾಸ್ತವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಲಭ್ಯ ಸಮಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಪಠ್ಯ–ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವಿವೇಚನಾರಹಿತವಾಗಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಳಿಸಬೇಕಾದ ಬುನಾದಿ ಕೌಶಲಗಳೆಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀ–ಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಪುಟ್ಟ ತಂಡಗಳೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ.

ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ಕೌಶಲಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಹೀಗೆ ವಿಷಯಗಳ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ದೈನಂದಿನ ಹಂತದ ಹಿರಿಯ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕು. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. (ರುದ್ರೇಶ್, ಇ–ಮೇಲ್ ಸಂವಾದ, 26 ಜುಲೈ 2020)

ಜೊತೆಗೆ ಶಾಲೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಾಳೆಗಳು ಹಾಗು ನಿರಂತರ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಾಗು ಶಿಕ್ಷಕ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳ ಮೂಲಕ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. (ರಾಕೇಶ್ ತಿವಾರಿ, ಇ–ಮೇಲ್ ಸಂವಾದ, 27 ಜುಲೈ 2020)

ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗು ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ವೇಗವರ್ಧಿತ ಕಲಿಯುವ ಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮರಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಹೊಸಹೊಸ ಸೇತುಬಂಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಎರಡನೇ ಅವಕಾಶ ಕಾರ್ಯ–ಕ್ರಮಗಳು, ಇಂಥವೇ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಭವದ ಒಂದು ಭಂಡಾರವೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೆ (ರಾಮಚಂದ್ರನ್, 2004, ನಿರಂತರ್, 1997; ಬಾಲಿಕಾ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಶಿವಿರ್ / ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಕೇಂದ್ರದ ದಾಖಲೆಗಳು). ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಾವು ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಮರಳಿ ಕಲಿಯಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಸರಳವಾದ ಸೇತುಬಂಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಸಿವು, ಬಡತನ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಬಡತನಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಬಹಳ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿವೆ. ಅತಿಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನವೇ ಪುನರಾರಂಭಿಸಲು ಸಹಾಯ ಆಗಬಹುದು. ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಪೂರಕ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು, ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು, ಅದೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳನ್ನು ಅರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಜೊತೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗು ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ತಜ್ಞರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಸಕ್ತಿಕರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಬೆಂಬಲದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆಯಿರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಹಾಗು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಮತ್ತು ದಿಗ್ಬಂಧನದ ನಂತರ ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಮರಳಲು ಗೌರವಾದರದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಮರುಶೋಧಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕಿ, ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಿ, ಪಾಲಕಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವ ದಾಖಲಾತಿ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಲವು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾದುದರಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಿದೆ. ಐವತ್ತು ಅಥವಾ ಅರವತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ವೇಗವರ್ಧಿತ ಕಲಿಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪುರಾವೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅತಿಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ದಿಗ್ಬಂಧನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೇತನ ನೀಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು (ಶಾಲೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಪುನರಾರಂಭವಾದಾಗ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಯುತ್ತಿವೆ) ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (MNREGA) ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಗೆ ಆಶಾವಾದ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯಶಾಲಿಗಳಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತಹ ಕಾಲ.

ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗೆ ಪಾಠಗಳು

ಕೋವಿಡ್-19 ಪಿಡುಗು ಮತ್ತದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಒಂದು ಮುಕ್ತ ಹಾಗು ಪ್ರಗತಿಪರ ನೀತಿ ದಸ್ತಾವೇಜಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆಡಳಿತಗಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಉತ್ತಮ ಸಮನ್ವಯದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ.

ಇದು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೇ ಆದರೂ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಊನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಹಾಗೇ ನಾವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಗಹನವಾದದ್ದೇನನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿಯೂ ಹಾಗು ಬದ್ಧತೆಯುಳ್ಳವರೂ ಆದ ಹಲವಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವುದು ದುರ್ಗಮ ಎನಿಸಿದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಂದು ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತಗೊಳಿಸಹುದಾಗಿದೆ.

ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪದಗಳು

CRC: ಸಮೂಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ (ಸಿಆರ್‌ಸಿ)
CSF: ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಕ್ವೇರ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ (ಸಿಎಸ್‌ಎಫ್)
CWC: ಕನ್ಸರ್ನ್ಡ್ ಫಾರ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ (ಲಾಭದ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಥೆ) (ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿ)
DWCD: ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿಡಿ)
NSSO: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಛೇರಿ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಓ)
SMC: ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಮಿತಿ (ಎಸ್‌ಎಮ್‌ಸಿ)
UDISE: ಏಕೀಕೃತ ಜಿಲ್ಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಯುಡೈಸ್)

ಆಕರಗಳು :

i Government of India, MOSPI. November 2019. Key indicators of household consumption on education in India – Report no. 75/25.2 – based on NSSO 75th Round done between June 2017-June 2018. New Delhi

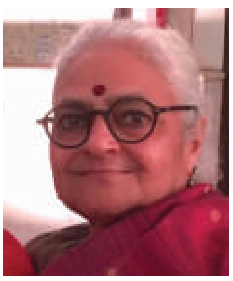
ii Central Square Foundation. July 2020. State of the sector report – Private Schools in India. New Delhi.

iii Concerned for Working Children. July 2020. Young Voices – National Report of the taskforce (DWCD, GOI) Examining Age of Marriage. Bangalore.

iv Hindustan Times, 11 July 2020 - https://www.hindustantimes.com/education/children-in-62-surveyed-homes-discontinued-education-amidpandemic-save-the-children-report/story-rAVQCjfpr7ff7ClP6zpaRP.html

v The situation was summed up succinctly during interactions with facilitators from NGOs: "The low status of contract teachers, the uncertainty that envelopes their lives, irregular pay and almost no professional/academic support – all together have rendered the school system dysfunctional in many parts of the country…" (Ramachandran, Vimala, February 2020)

vi Vidya Das from Agragamee Odisha, Javed from Transforming Rural India, Sreeja from India Education Collective, Rudresh, Rakesh Sihori, Rajiv Sharma and Hardy Dewan from APF/APU, Kameshwari Jandhyala from ERU, Ankur Sarin from IIM-A. I am indeed grateful for their concrete suggestions.

ವಿಮಲ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ನವದೆಹಲಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯ (ಎನ್ಐಇಪಿಎ) ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೆಲೋ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರು ಇಆರ್ಯು ಕನ್ಸಲ್ಟಂಟ್ಸ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು www.eruindia.org ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಅನುವಾದ: **ಜನಾರ್ಧನ್ ಚನ್ನಗಿರಿ** । ಪರಿಶೀಲನೆ: **ಜೈಕುಮಾರ್ ಮರಿಯಪ್ಪ**